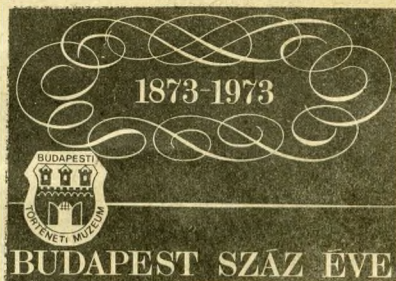

Érdeemes megnézni

1873. január 9-én ült össze a Pest, Buda, Óbuda egyesítését előkészítő küldöttség. A fontos dátum 100. évfordulóján nyílt meg a főváros évszázados fejlődését bemutató kiállítás, a Budapesti Történeti Múzeumban. A múzeum a Várpalotában található, így többszörös élmény a látogatónak.

A kiállítás kétezer négyzetméteres óriási történelmekönyv: korabeli fotók, emlékek, makettek, tárgyak, sőt hangszalagok könnyítik meg az „olvasást”. Az előcsarnokban háromnegyed óránként szól meg a magneton: Kőhegyi József, az első fővárosi autóbuszvezetők egyike emlékezik vissza: milyen is volt hajdanában a pesti közlekedés? Hát bizony lassú — alig húsz kilométeres, — de akkor senki sem zúgolódott, az utasok jobban ráértek, szívesebben gyönyörködtek a szép kilátásban.

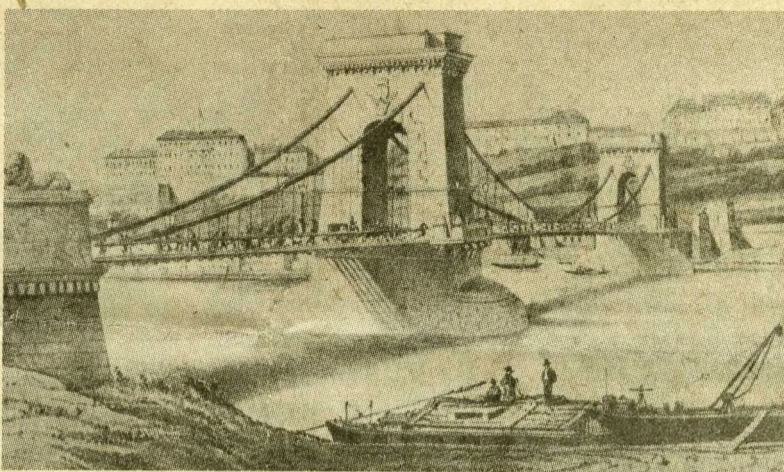
Milyen volt az 1873-as főváros? A bejáratnál szemközti falon meglátható. Ha összehasonlítjuk a mennyezetet és az oldalfalakat beborító hatalmas légi térképpel, amely már a mai Budapestet ábrázolja — adatok nélkül is érzékelhető: valóban nagyvárossá, fővárossá, az ország központjává fejlődött száz év alatt. Minden, ami itt történt, ami itt elkezdődött — az egész országra kisugárzott. Itt született meg a magyar munkásmozgalom, itt zajlottak az első magyar proletárdiktatúra 133 napjának döntő eseményei. A kiállítás egyik érdekessége az 1919-es Csepeli Munkászereg eredeti zászlója. És először láthatja a közönség Korvin Ottó búcsúlevelét.

Mennyi rosszemlékű, vagy szívünknek ma is kedves „szenzáció” idézi a múltat. Itt látható az egykori világszenzáció: a Bánki-motor, vagy a Csonka János készítette első magyar autómotor. Kulisszaszerűen felállított, házfal kópiák között, a millennium darázsderékű hölgyeinek ruháit lehet összehasonlítani: a munkásnők durvaszövésű, kékcsíkos vászonruháját kibékíthetetlen osztálykülönbség választja el, az arisztokrata hölgyek csupa-csipke nagystélyi öltözékétől.

Egy lépés és még sötétebb korszak üzen: a fajüldözés sárga csillagával, börtönörök pedáns kockásfüzetével, amelyben pirossal húzták alá az aznapi kivégzettek névsorát, azzal az öt pengővel, amelyen gellert kapott a Bajcsy-Zsilinszky Endrére leadott SS-lövés.

Egy teremmel távolabb megnyugtatóan pirosnak a fővárost felszabadító szovjet hadosztály lobogói. Majd részletek a jelenből: az első magyar atomrészecske-gyorsító eredetije, és napenergiával táplált magneton. A napfényt ezúttal halogénlámpa pótolja és a szalagon felhangzanak Kádár János szavai, részletet hallunk a X. Kongresszuson elmondott beszédeből.

V. Zs.

● Lánchíd az 1850-es években.

● Kitért az első világháború! — budapestiek a mozgósítást elrendelő plakátok előtt.

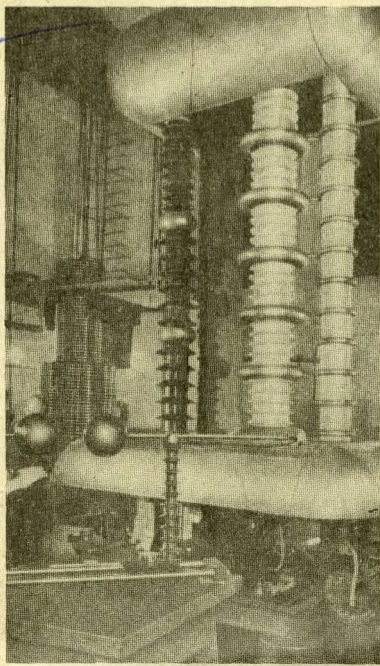
● Hatásosan illusztrálja a német megszállta főváros hangulatát, a magyar nép legjobbjainak hősi harcát Derkovits Gyula alkotása, a Rácstépők.

● Ez már a felszabadulás utáni időszak dokumentuma: ideiglenes párttagsági igazolvány 1945-ből.

● A József Attila lakótelep.

● A legújabb kor szenzációja: A Központi Fizikai Kutató Intézet részecskegyorsító generátora — az első atomrészecskegyorsítót eredetiben állították ki.